Национални специализирани съдилища

Saksamaa

Този раздел предоставя информация за системата на специализираните съдилища в Германия.

Съдилища по трудовоправни спорове

Съдилищата по трудовоправни спорове разглеждат трудовоправни спорове, произтичащи от договорни отношения между служители и работодатели (индивидуално трудово правоотношение). Те разглеждат и спорове между страни по колективен трудов договор, като например между синдикати и сдружения на работодателите (колективно трудово правоотношение) или между работодател и работнически съвет.

Съдилищата по трудовоправни спорове (като съдилища на федералните провинции (*Länder*) са първоинстанционни съдилища. Делата се гледат в съдебни състави от един професионален съдия, който председателства съдебния състав, и двама непрофесионални съдии, единият от които е определен от служителите, а другият — от работодателите. Някои решения, които не са част от устното производство, се вземат от председателя без участието на непрофесионалните съдии.

Областните съдилища по трудовоправни спорове (*Landesarbeitsgerichte*, които също са съдилища на федералните провинции) са компетентни да разглеждат въззивни жалби срещу решенията на съдилищата по трудовоправни спорове и оспорвания на актовете на тези съдилища. Техните съдебни състави също се състоят от един професионален съдия и двама непрофесионални съдии — по един за служителите и за работодателите.

На последна инстанция Федералният съд по трудовоправни въпроси (*Bundesarbeitsgericht*) взема решения на федерално равнище. Неговите съдебни състави се състоят от един професионален съдия, който председателства съдебния състав, двама други професионални съдии и двама непрофесионални съдии — по един за служителите и за работодателите.

Административни съдилища

Три различни вида юрисдикции са компетентни да разглеждат административни спорове: общите административни съдилища, съдилищата по социалноосигурителни спорове и финансовите съдилища. Те се характеризират с това, че прилагат принципа на служебното начало (*Amtsermittlung*). С този принцип се установява задължение за съдилищата да разследват фактите по делото по собствена инициатива (т.е. не само по искане на някоя от страните или въз основа на предоставените от страните доказателства), тъй като материалната истина на съдебното решение е въпрос от обществен интерес.

Общи административни съдилища

Общите административни съдилища действат на триинстанционен принцип:

първа инстанция: административни съдилища (*Verwaltungsgerichte*),

втора инстанция: висши (областни) административни съдилища за всяка федерална провинция (*Oberverwaltungsgericht* или *Verwaltungsgerichtshof*),

последна инстанция: Федерален административен съд (*Bundesverwaltungsgericht*).

Административните съдилища по принцип са компетентни на първа инстанция. Висшите (областните) административни съдилища са преди всичко въззивни съдилища, които разглеждат решенията на първоинстанционните съдилища от правна и фактическа гледна точка. С много малки изключения Федералният административен съд е касационен съд, който разглежда само правни въпроси (*Revision*).

Общите административни съдилища по принцип са компетентни по всички спорове между административни органи и частни лица във връзка с правилното прилагане на административните закони и актове. Вместо административните съдилища са компетентни обикновените съдилища, когато администрацията участва в производството не като държавен орган, а като частен субект. Това се отнася за всички спорове, произтичащи от действията на администрацията като частен субект. Освен това спорове, които по закон са подсъдни на друг съд (напр. финансовите съдилища, съдилищата по социалноосигурителни спорове или обикновените съдилища), са освободени от общата административна подсъдност.

Решенията в административните съдилища се вземат от съдебни състави, които обикновено се състоят от трима професионални съдии и двама непрофесионални съдии. Съдебните състави на висшите административни съдилища обикновено се състоят от трима професионални съдии. Съдебният състав на Федералния административен съд се състои от петима професионални съдии. В административните съдилища делата могат да бъдат прехвърлени на един съдия, заседаващ еднолично.

Съдилища по социалноосигурителни спорове

Както общите административни съдилища, така и съдилищата по социалноосигурителни спорове действат на триинстанционен принцип в рамките на съответната им кометентност. Съдилищата по социалноосигурителни спорове по принцип са компетентни на първа инстанция. 14-те висши (областни) съдилища по социалноосигурителни спорове на федералните провинции (*Landessozialgericht*) са въззивни съдилища, а с много малки изключения, Федералният съд по социалноосигурителни спорове (*Bundessozialgericht*) е касационен съд, който разглежда само правни въпроси (*Revision*).

Съдилищата по социалноосигурителни спорове по принцип са компетентни по споровете по въпроси, свързани със социалната сигурност (пенсии, осигуряване срещу злополука, здравно осигуряване и осигуряване за дългосрочни грижи), осигуряването за безработица, основната социална закрила за търсещите работа лица и социалното подпомагане (по-специално социалните помощи, надбавките по Закона за обезщетенията, които се предоставят на лицата, подали молба за убежище (*Asylbewerberleistungsgesetz*), и някои въпроси, свързани със Закона за лицата с тежки увреждания (*Schwerbehindertenrecht*). Съдебните състави на съдилищата по социалноосигурителни спорове се състоят от един професионален съдия и двама непрофесионални съдии. Съдебните състави на висшите (областните) съдилища по социалноосигурителни спорове на федералните провинции и на Федералния съд по социалноосигурителни спорове се състоят от трима професионални съдии и двама непрофесионални съдии.

Финансови съдилища

Системата на финансовите съдилища се състои от първоинстанционните финансови съдилища и Федералния финансов съд (*Bundesfinanzhof*), който действа като касационен съд, разглеждащ само правни въпроси (*Revision*). Компетентността на финансовите съдилища обхваща основно спорове във връзка с федерални такси, данъци и мита. Съдебните състави на финансовите съдилища се състоят от трима професионални съдии и двама непрофесионални съдии. Съдебните състави на Федералния финансов съд се състоят по принцип от петима професионални съдии. Във финансовите съдилища делата могат да бъдат прехвърлени на един съдия, заседаващ еднолично.

Други специализирани съдилища

Федерален конституционен съд

Федералният конституционен съд (*Bundesverfassungsgericht*) упражнява компетентност по конституционни въпроси на федерално равнище. Неговите решения се основават на разпоредбите само на германската конституция — Основния закон (*Grundgesetz*). Повечето производствата пред Федералния конституционен съд са по конституционни жалби. Те се подават от граждани, които твърдят, че основните им права са били нарушени чрез решение на съда, чрез действие на административен орган или чрез закон. По правило конституционната жалба е допустима само след като са били сезирани всички други компетентни съдилища, т.е. срещу решения на последна инстанция. Само в изключителни случаи е възможно да се подаде конституционна жалба пряко срещу закон.

Съществуват няколко други вида производства. Те включват по-конкретно абстрактен и конкретен съдебен контрол за конституционосъобразността на даден закон и производства за проверка дали конституционните органи не са превишили правомощията си. Някои решения на Федералния конституционен съд могат да придобият сила на закон. Съдът се състои от две отделения (*Senate*), всяко от които се състои от осем съдии. Съдът заседава в състави от трима съдии или по отделения, предимно без устни изслушвания.

Областни конституционни съдилища (*Landesverfassungsgerichte*/Staatsgerichtshöfe)

Областните конституционни съдилища са конституционните съдилища на съответната федерална провинция. Те разглеждат предимно конституционни спорове във връзка с правото на съответната федерална провинция (*Landesrecht*), което урежда също така техния състав, управление и компетентност.

Връзки по темата

Федерален съд по трудовоправни спорове

Федерален административен съд

Федерален съд по социалноосигурителни спорове

Федерален финансов съд

Федерален конституционен съд

Последна актуализация: 14/05/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.